

enkelte Tilfælde kunde man nok foretage en saadan Undersøgelse og handle efter det Udsald, Undersøgelsen gav. Jeg skal overlade til Enhver at undersøge dette næiere, hvorledes dette kan være rigtigt i de enkelte Tilfælde; men naar man vil undersøge de enkelte Tilfælde i større Omfang, saa er Sagen urigtig. Jeg tør ogsaa fuldkommen rolig overlade Enhver Bestemmelsen af det Argument, som den ærede Ordfører søgte i Kommunernes Ret til at bevilge Udgifter. Jeg tror ikke, at Kommunerne have faaet en Overbevillingsret af de Udgifter, der følge af Lovgivningen. Jeg skal ganske rolig med disse Bemærkninger overlade denne Sag til nærmere Overveielse og kan derhos forstikke, at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i en lang Række af Aar, saa længe det har bestaaet, jævnlig har benyttet den samme Myndighed, som jeg nu er i Besiddelse af og agter at anvende. Naar der ærede Ordfører sagde, at det var udtalt, at den Fremgangsmaade, som fulgtes i Flertallets Forslag, var principfridig, saa vil jeg endnu gjøre opmærksom paa, at dette ikke er et rigtigt Citat, i det Mindste ikke af mine Ytringer. Jeg har ganske vist gjort Indsigelse mod adskillige Enkeltheder i Flertallets Forslag, men min Hovedindvending var den, at der derved ikke følges det Spor, der er betegnet ved den nugjældende Lovgivning, men at der derved indføres noget aldeles Nyt, og at det ikke er rigtigt at indføre Sligt gjennem et Endringsforslag paa Finantsloven.

Sagd: Jeg skal bemærke, at naar den ærede Ordfører troede, at man saaledes uden videre kunde sige: nu gjøre vi, hvad vi ville, og naar vi saa have gjort det, lægge vi Ansvaaret for, hvad vi have gjort, over paa Andrus Skuldre, saa tror jeg ikke, at dette gaar. Det gaar ikke saaledes som den ærede Ordfører, at sige: vi ville have Sagen vedtagen i den Skikkelse, hvori vi nu holde af at faae den vedtagen, og vi raade Thinget til at gjøre det Samme som vi, og naar vi have gjort dette, gjøre vi Landstinget og Regjeringen ansvarlige, hvis der ikke kommer Noget ud af Sagen. Det gaar ikke at kaste Ansvaaret over paa Regjeringen og Landstinget for det, som Flertallet gjør. Den ærede Ordførers eget Raisonnement hvilede paa en saadan Utilbøjelighed til overhovedet at indrymme Administrationen den Ret til at medvirke paa denne Sags Ordning, som i Genhold til den nugjældende Lovgivning er lagt i Administrationens Hænder, og hvorledes man end vender og dreier Sagen, bliver Flertallets Forslag dog en Bestræbelse i Retning af at unddrage Administrationens Medvirkning til Forholdets Ordning i Overensstemmelse med, hvad der er Forslagets Hensigt. Jeg maa nu gjøre opmærksom paa, at de Grunde, som den ærede Ordfører har anført, ikke ere holdbare. Han kaster en betydelig Tvivl ud om, hvorvidt Skoleraadene og Kommu-

nerne paa rette Maade vide at træffe og afhjælpe den Trang, der virkelig er tilstede hos Lærerne, og fordi den ærede Ordfører ikke tror, at Kommunerne og Skoleraadene tilbørlig ville tage disse Hensyn, siger han: vi skulle aldeles ikke tage disse Hensyn, men vi ville bevirke en gennemgaaende Forhøjelse af Lærernes Lønning til Magimumsgrænsen. Paa samme Maade har ogsaa den ærede Ordfører ræsonneret med Hensyn til den øvrige Forklaring af Forslaget, og jeg kan ikke indse Andet, end at det er den gamle Sætning, vi bestandig møde: Naar man ikke kan faae Alt gennemført, som man ønsker det, saa vil man hellere nøies med Intet. Jeg tror, at den ærede Ordfører og hans Meningsfæller maa være enige i, at, hvis de fastholde Forslaget i den Skikkelse, hvori det foreligger, vil der være Sandsynlighed for, at Skolelærerne slet Intet faae, og derfor mener jeg, at de, da de vistnok ønske at skaffe Skolelærerne et Tillæg, bør gaa ind paa Mindretallets Forslag. — Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (M. Jensen) sagde, at i Tilfælde af, at vi gik ind paa Mindretallets Forslag, var han overbevist om, at Skolelærerne slet Intet fik. Hvorledes han er kommen dertil, er jeg endnu ikke saa heldig at kunne forstaa, skjøndt han har forklaret det to Gange. Han vilde rigtignok bygge særdeles Meget paa det Udtryk i Forslaget „trængende eller bebyrdede Kommuner“, men bortset fra, at dersom han er saa bange for Udtrykket „trængende eller bebyrdede“, kan han jo hjælpe derpaa ved at stemme for det Forslag, der er stillet af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds, og som jo gaar ud paa at udstemme disse Ord, saa maa han jo huske paa, hvad den ærede Minister allerede har forklaret, at trængende Kommuner ikke ere saa løst og løstigt et Begreb; thi saasnart Kommunerne ere bebyrdede med en vis Sum pr. Lønne Hartkorn, have de Ret til at gjøre Krav paa at kaldes overbebyrdede og paa at faae Tilskud fra Skolefondene. Som Følge deraf kan jeg ikke anse Betænkkelighederne fra hans Side som begundede. Jeg skal imidlertid ikke trætte det høie Thing længere, da jeg indser, at man længes efter at komme til Afslutning, og jeg skal derfor afbryde her.

Jagerslev: Jeg skal tillade mig at gjøre blot et Par Bemærkninger til den ærede Ordfører. Det vil vistnok være klart for de Fleste, at den ærede Ordfører er langt stærkere i Angreb paa os end i Forsvar for sit eget Forslag. Den ærede Ordfører førte sit Angreb meget skarpt og erklærede, at Mindretallets Forslag var Noget, som ikke dueede, det gavnede ikke, det kunde ikke bruges, det behøvedes slet ikke, kort sagt, man kunde lige saa godt oprette det Hele til en anden Gang, og udviklede saa dette ubørlig. Jeg skal dog tillade mig at gjøre den ærede Ordfører opmærksom paa, at ganske vist er det saa, at vi ikke have opstillet